

קול צופיך

מִרְנָה לַצִּיּוֹן הַרְה"ג הַמְקוּבֵּל הָא-לֵקִי
הַרְבֵּי מִרְדְּכִי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל

בהר - בחוקותי - תשנ"ט - מאת מִרְנָה לַצִּיּוֹן הַרְה"ג מִרְדְּכִי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל

השיעור לעילוי נשמת :

מִרְנָה לַצִּיּוֹן הַרְה"ג מִרְדְּכִי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל

פרשת השבוע : בהר - בחוקותי

השיעור נמסר ע"י הרב מִרְדְּכִי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל, בשנת תשנ"ט.

ל"ג בעומר

ל"ג בעומר - (השיעור הועבר ממירור)

ידוע מה שאמר דורשי רשימות שכל המעשה של רשב"י הקדוש (מוזכר במסכת שבת דף לג) וכדברי הרשב"י שתלמיד חכמים הם בבחינת שבת וליל ל"ג בעומר הוא בספירת הוד שבהוד ומהשמיים גלגלו שגם גיליון קול צופיך זה הוא הגליון הל"ג.

"ויהי נועם ה' אלוֹקֵינוּ עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו".

הגמרא במסכת שבת (לג, ב) מספרת שישבו שלשה חכמים - ר' יהודה ור' יוסי ור' שמעון בן יוחאי ועמם היה יהודה בן גרים (ויש מחלוקת אם היה נקרא רבי יהודה ב"ג או יהודה בלי רבי) ודנו על מעשיהם של הרומאים בארץ הקודש.

פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהם של אומה זו. תקנו שווקים, תקנו גשרים תקנו מרחצאות. ר' יוסי שותק. נענה רשב"י ואמר - כל מה שתקנו לא תיקנו אלא לצרך עצמן. תיקנו שווקים - להושיב בהן זונות. מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליטול מהן מכס.

ועיין במסכת ע"ז (ב, ב) ששם אומות העולם טוענים שמגיע להם שכר על שווקים ומרחצאות שעשו ולדעתם עבור ישראל כדי שיתעסקו בתורה. וכן והרבה כסף וזהב הרבינו להם. ואמר להם הקב"ה לרומיים שווקים ומרחצאות כמו במסכת שבת. וכסף וזהב הרי לי הכסף ולי הזהב. והפרסיות אומרים להקב"ה שבנו גשרים כרכים והרבה מלחמות עשו כדי שישראל יעסקו בתורה ושוב אמר להם הקב"ה הכל לעצמכם. ומסיימת הגמרא במסכת שבת הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות ופירש"י לא הלשין ממש אלא סיפר לתלמידיו או לאביו ולאמו ונשמע למלכות.

אומר רשב"י ע"ה - אנו מכירים אותם! הרי הם גוזרים גזרות על לימוד תורה! ר"ע, רבו של רשב"י נהרג על שלימד תורה ברבים. ר' חנינא בן תרדיון גיסו של ר' מאיר בעל הנס נהרג כרוך בספר תורה על שלימד ברבים. כל מה שהם עושים הוא עמ"ל למשוך לב הבחורים שלנו מלימוד תורה. ואם תאמר שבכל זאת הם משקיעים כאן כסף - הכל ממכס שגובים מאיתנו! אמרו הרומאים: שמעון שגינה יהרג. הלך רשב"י וברח עם בנו ר' אלעזר ונחבאו במערה י"ב שנים.

מכאן אנו רואים לכאורה שלושה שלבים ביציאתו אל העולם: שלב ראשון ביציאה ראשונה ושני שלבים ביציאה השנייה.

בתחילה לאחר שיצאו מן המערה ראו אנשים זורעים וקוצרים ואמרו: "מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה"? כל מקום שנזכרים בו עיניהם -

מיד נשרף. "יצתה בת קול ואמרה! להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערכתכם. אחרי י"ב חודש "יצאה בת-קול ואמרה צאו ממערכתם". השלב השני - לאחר י"ב חודש נוספים במערה יצאו וכל מקום שר' אלעזר היה מכה רשב"י מרפא. אמר לו רשב"י לר' אלעזר - בני, די לו לעולם אני ואתה".

השלב השלישי - בערב שבת בין השמשות ראו סבא הולך לאיטו ובידיו שתי אגודות הדסים. כשראה שהגיע בין השמשות החל לרוץ. אמרו לו: אלו למה לך? אמר להם: לכבוד שבת. ושוב שאלו: לא די באחד! וענה: אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור. אמר לו ר"ש לבנו: ראה כמה חביבין מצוות על ישראל! "יתב דעתייהו" נתישבה דעתם.

א"כ שלושה שלבים:

בתחילה - רק תורה, אין לעסוק בעניני עוה"ז. וכמו שרש"י מסביר "שהקב"ה מחלק רווח ומזון לעושי רצונו" וכמו שהיה להם במערה. (ואגב כך נראה דבר נוסף שאומר רשב"י בזה"ק (דף רפח והוא בתחילת אד"ז) "אסדהנא עלי שלא ביטלתי מימי שלוש סעודות בשבת". ומקשים על כך - ומהיכן היה לו לחם ויין במערה? אבל איתא במדרש הגדול שבכל ערב שבת היו הופכים החרובים שבעץ לחלות והמעין הנביע לו יין לכבוד שבת קודש).

(ועין בר"פ ח"א יו"ד סי' נה והוסיף כיצד קיים אכילת מצה בפסח, וקיום מצות סוכה וכן לולב וכו', ותיירץ שפיקוח נפש דוחה שבת ושבת הותרה גבי חולה שיש בו סכנה (יומא פג) ומאחר והוא פטור זה נקרא לאו בר חיובא, כמו קטן. והעדרם לא נחשב ביטול. והוא רשב"י התכוון כשלא היה אנוס. ובענין ע"פ שחל בשבת שאסור לאכול בסעודה שלישית לחם וכן מצה, כתוב בזה"ק פרשת אמור דף צד. ודף צה מה שאמר רשב"י על זה ומה שאמר ר' אבא ע"ז שהיה מכוון במעשה מרכבה לתקן סעודה שלישית וע"ז כתב שם ר"פ שברור שבמערה עשה יחודים ולמד סודות של הנ"ל ומחשבה טובה וכו' עיי"ש).

אח"כ קיבלו את העולם בדיעבד - דיו לעולם אני ואתה! - זה השלב השני. ובסוף - שמחים בעם ישראל שמקיימים מצוות בשמחה. שלב שלישי.

"ואספת דגנך" או "לא ימוש"

הגמרא בברכות (לה, ב) אומרת: "ת"ר ואספת דגנך - מה ת"ל? לפי שנאמר: לא ימוש ספר התורה הזה מפך יכול דברים ככתבן? ת"ל ואספת דגנך - הנהג בכך מנהג דרך ארץ דברי ר' ישמעאל". ומפרש רש"י "הנהג בהן עם דברי התורה מנהג דר"א שאם תבא לידי צורך הבריות סופך ליבטל מדברי תורה".

ממשיכה הגמרא: "רשב"י אומר אפשר? - מפרש רש"י "אפשר כדבריו"? אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וכו' תורה מה תהא עליה? אלא בשעה שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים. ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן וכו'".

והיינו המשך ישיר לשיטתו במסכת שבת בשלב ראשון - יש לעסוק בתורה ורק בתורה כל הזמן!

אמנם, מקשים מהר"ח אבולעפיה בספרו מקראי קודש ומרן החיד"א

קול צופיך

מנן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

בהר - בחוקותי - תשנ"ט - מאת מנן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

שיטת הרמב"ם

הרמב"ם כתב בהל' ת"ת (פרק א הלכה ח): "כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור כיון שהיה זקן גדול שתשש כוחו, אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזור על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים - חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר: "והגית בו יומם ולילה" משמע ממה שאומר חייב לקבוע זמן - שפוסק כמו ר' יוסי במנחות.

ומקשה הלחם משנה במקום - איך פסק הרמב"ם כאן כר' יוסי והלא בהלכות תמידין ומוספין פסק כרבנן שכדי לקיים "לפני תמיד" - לא יסיר את לחם הפנים לגמרי עד שלא יכניס החדש מעט מעט ומזה נלמוד להלכות ת"ת שגם כאן "לא ימוש" הוא כפשוטו! ועיין שם מה שתיירך שרבנן פליגי על ר' יוסי רק ב"תמיד" אבל "בלא ימוש" מודו ליה ע"ש. וכן למה לא הזכיר הרמב"ם את סברת רשב"י ואם מותר לפרסם או לא. ובאמת עוד אחרונים דנו בדברי הרמב"ם אלה ונותרו בצ"ע.

אבל הקושיה היותר גדולה היא כיצד לתרץ את הסתירה בדברי רשב"י. הגמרא בברכות (יד, ב) אומרת "רשב"י אומר בדין הוא שיקדים שמע ולהיה אם שמוע, שזה ללמוד וזה ללמד, והיה אם שמוע לויאמר שזה ללמד וזה לעשות" ומקשה הגמרא והרי יש בפרשת שמע גם ללמד ולעשות ובהיה אם שמוע יש גם לעשות? "אלא הכי קאמר בדין הוא שתקדם שמע לוהיה אם שמוע, שזה ללמוד וללמד ולעשות. והיה אם שמוע לויאמר, שזה יש בה ללמד ולעשות ויאמר אין בה אלא לעשות". בשמע כתוב "ודברת במ" - ללמוד, "ושננתם לבניך" - ללמד, "וקשרתם וכתבתם" - לעשות, עיי"ש.

מה רוצה רשב"י ללמדנו כאן? אם את סדר הפרשיות - הרי כבר ר' יהושע בן קרחה לימדנו זאת במשנה.

אלא בא רשב"י ללמדנו כאן מדוע עלינו לקרא את כל שלוש הפרשיות? והלא בראשונה יש הכל! ומסביר לנו שבאמת אדם חייב ללמוד וללמד ולעשות ובשעת הדחק ללמד לבנו ולעשות ובשעת דחק גדולה יותר - לעשות בלבד.

קריאת שמע כנגד עשרת הדיברות

ואיתא בזהר הקדוש (פר' ואתחנן דף רסח, ח) "כד אתא ר' שמעון אמר - הא ודאי פרשתא דקר"ש רמיזא ביה יו"ד אמרין (עשרת הדיברות) כמר דאוקמוה והכי הוא וודאי. והיו הדברים האלה כללא דעשר אמירן אינון. ובגין כך עשר פיקודין אית הכא וכו'. "זכאה חולקיה דמאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זימניה דהא אתקש בפומיה שמא קדישא כדקא יאור עכ"ל. ולכאורה, מה הקשר בין קריאת שמע לעשרת הדיברות?

ויותר מכך הגמרא בברכות (יא, ב ותמיד לב, ב) אומרת שהכהנים במקדש אומרים בכל יום עשרת הדיברות וקריאת שמע. ומבאר הרמב"ם במסכת תמיד (פיה"מ פ"ה מ"א) לפי שהם עיקר הדת וראשיתו וכבר אמרו בגבולים ביקשו לומר כן אלא שכבר ביטלו מפני תרעומת המינין..." ומבאר בעל תפארת ישראל משום שהם כוללים כל התורה כולה.

בברכ"י יו"ד סי' רמ"ו ופתח עינים ברכות ומנחות: לכאורה במסכת מנחות משמע ההיפך בדעת רשב"י ור' ישמעאל. שם אומרת המשנה (צט, ב) לגבי לחם הפנים הכהנים היו מושכי הלחם הישן מעט ומעט ומצד שני נותנין את החדש לקיים מה שנאמר: "לחם הפנים לפני תמיד". ור' יוסי חולק וסובר שגם אם יוציאו לגמרי ויתנו את החדש מיקרי תמיד".

ואומרת הגמרא: "תניא ר' יוסי אומר אפילו סילק הישנה שחרית וסידר החדשה ערבית - אין בכך כלום.

אמר מה אני מקיים לפני תמיד? שלא ילין שולחן בלא לחם. א"ר אמי מדבריו של ר' יוסי נלמוד אפילו לא שנה אדם אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית קיים מצות "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו". ופירש"י אם לחם הפנים עמד מעט בשולחן שחרית מהישן ומן החדש בערב וזה נקרא "תמיד". כן בתורה אם ישנה פרק בבוקר ופרק בערב.

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחאי (הש"ך רצה לגרוס ר"ש בן יהוצדק (גליון הש"ס) אבל גם בנדרים דף ח איתא ברש"י שהוא מאמר רשב"י וכן בזה"ק ובתיקונים) אפילו לא קרא אדם אלא קריית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאמרו בפני עם הארץ. ורבא אמר מצוה לאמרו בפני עמי הארץ".

ולכאורה כיצד שינה רשב"י דעתו ממסכת שבת וברכות ומסתפק בקריאת שמע? ועוד מה יועיל לא לספר דבר זה לע"ה יוכל לפתוח גמרא ולמצא את זה!

ויותר מזה גם דעתו של ר' ישמעאל נראית הפוכה מדעתו במסכת ברכות וכמו שממשיכה הגמרא: "שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: כגון אני שלמדתי כל התורה כולה מהו ללמוד חכמת יוונית? קרא עליי המקרא הזה - "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו והגית בו יומם ולילה". צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יוונית". ומשמע שהפשט של לא ימוש כפשוטו.

אומרת הגמרא במסכת נדרים (ח, א) "האומר אשכים ואשנה פרק זה אשנה מסכתא זו - נדר גדול נדר לאלוקי ישראל". ושואלת הגמרא "והלא מושבע ועומד הוא מהר סיני? ואין שבועה חלה על שבועה". ומתרת "הא קמ"ל כיון דאי בעי פטר נפשיה בקרית שמע שחרית וערבית - חייל שבועה עליה" ואומר רש"י "דכיון דקרא קר"ש קיים "לא ימוש" דא"ר שמעון בן יוחי במסכת מנחות וכו'" אומר הר"ן (שם ד, ה הא קמ"ל) זה לא יתכן שאדם יסתפק כך בקר"ש ערבית ושחרית שהרי חייב כל אדם לעסוק בתורה יומם ולילה כפי כוחו ועוד צריך שיהיו דברי תורה מחודדין בפיו שאם ישאלך אדם דבר שלא תגמגם ותאמר לו! וע"ש מה שמיישב דברי הגמרא (ועיין בנמו"י על הריף שם שתיירך השבועה חלה על פרק זה מסכת זו, כי חיוב ללמוד תורה אינו מחייב מסכת מסוימת ועל זה חלה השבועה).

א"כ, אנו מוצאים כאן כמה שיטות: שיטת רשב"י ור' ישמעאל במסכת ברכות, שיטת רשב"י ור' ישמעאל במסכת מנחות, ושיטת ר' יוסי שם.

קול צופיך

מנחם הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

בהר - בחוקותי - תשנ"ט - מאת מנחם הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

ע"כ אומר רשב"י יש תקנה לעמי הארץ - תקראו קר"ש שחרית וערבית - זה כולל כל התורה כולה! בא עם הארץ ושומע בקולו וקורא קר"ש ומניח תפילין. מגיע לפסוק "ושיננתם לבניך ודיברתם בהם". וחושב לעצמו את מה אשנן לבני ומה אדבר בהם? ומיד מחליט להוסיף קצת בלימוד תורה וכך מוסיף והולך בתורה וביראת שמים וכך מקדם רשב"י את כולם עד שמגיעים למדרגת "כר" שמעון". וזה כעין מה שאמרו רז"ל (ברכות יד, ב) אמר עולא כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו וכו' וכדי שאותו עם הארץ לא יהא מעיד עדות שקר שלא קובע עיתים לתורה ולקיים מה שאמר רשב"י שם "ודברתם בהם" הרי שהוא לומד תורה ואז הוא לומד שצריך לכוון גם בעשרת הדיברות שהם ככל התורה כדברי רש"י משם רס"ג. מקביעת עיתים הוא ממשיך להתעלות ללמוד תורה והגית בו יומם ולילה ממש.

אומר גאון עוזנו ותפארתנו בעל בן איש חי ע"ה בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך אם אדם קובע שעה ביום ללימוד תורה אבל כל היום שלו מתוכנן לפי השעה הזאת וכל הזמן חושב עליה אזי גם זמן העבודה שלו וכל שאר עסקיו נחשבים חלק מהלימוד וזה "בכל דרכיך דעהו" תזכור ותדע את אותה שעה של לימוד תורה. אדם ישן כדי שיהיה לו כח לעבוד בבקר - לא יקבל שכר על השנה. אבל אם ישן ואוכל כדי שיוכל לעבוד את ה' - מקבל על זה שכרו משלם וזוכה שכל ימיו מחוברים לתורה.

ובאופן זה כ"ד שעות של לימוד תורה רצופות אפשריות זו השאיפה העליונה אבל ההתחלה זו קר"ש. וע"כ אין סתירה ממסכת ברכות למנחות. תתחיל מברכות אם אינך יכול תעביר למס' מנחות ומשם תתקדם.

נשאל את עצמנו האם אנו מקבלים על עצמנו עול מלכות שמים כראוי? האם אנו משתדלים לכוון כדבעי בקר"ש שכוללת כל התורה כולה? על כל פנים מהיום אנו מקבלים על עצמנו להשתדל!

זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות

באדרא זוטא קודש קודשים שכולה דברי הרשב"י יש תאור מיוחד של הסתלקותו של הבוצינא קדישא אור שבעת הימים הרשב"י זיע"א. כתוב אמ"ר אבא לא סיים בוצינא קדישא וכו' ולא יכולתי להרים ראש שהאור היה חזק והזעזעתי. שמעא קלא דקארי ואמר שמעתי קול "אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך" ושמחתי כי זו תפילה שהרשב"י יאריך חיים. אבל הוא שומע קול שני שאומר "חיים שאל ממך נתת לו אורך ימים עולם ועד". החיים הנצחיים והאמיתיים זה שם בעוה"ב שם זה עולם ועד. וכך נצח קול שני את הקול הראשון ונצחו אראלים את המצוקים ונלקח ארון הקודש.

בארץ רצינו שהרשב"י ישאר עמנו אבל מלאכי השרת לקחו אותו למרום. אש גדולה הקיפה אותו, ואף אדם לא יכל להתקרב לרשב"י. אש גדולה שלהבת קודש, ובית מלא ריח טוב. הגיעו הגבורים של צפורי ובקשו לקחת אותו לקבור בצפורי, ובני מרון לא היו גבורים לא יכלו לעשות דבר צווחו וכוונו על אשר לא יקבר במירון.

ובסוף פרשת משפטים (שמות כד, יב) "ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההרה ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם". ומפרש רש"י: "כל תרי"ג מצוות בכלל עשרת הדיברות הן. ורבינו סעדיה פירש באזהרות שיסד (ונדפסו מכבר) לכל דיבור ודיבור מצוות התלויות בו".

זאת אומרת שאם אדם קורא עשרת הדיברות מקבל עליו את עולן של כל מצוות ה'! וא"כ, הוא הדין כשקורא קר"ש שרמוזים בה עשרת הדיברות - מקבל עול מלכות שמים ועול מצוות! וכן אמר ר' עקיבא בזו"ח רות ע"ז שתקנו לקרא כל קריאת שמע כנגד עשרת הדיברות וכן כנגד אברי האדם עיי"ש. והתוס' במסכת שבת דף י"ב ע"ב ד"ה בקשו "איתא בירושלמי דאבות ג' פרושיות שתקנו בק"ש לפי שבהן עשרת הדיברות ועיין בו ותמצא הכל" ולכאורה לכן הכהנים לא הסתפקו בק"ש אלא אמרו את עשרת הדיברות הכוללים תורה כולה.

ועוד איתא בזוה"ק "א"ר נהוראי אסוותא דברנש בהאי עלמא בכל יומא. מאן דקרי ק"ש על תיקוניה (זו"ח רות ע"ז עמוד ב). וכן בואתחנן רס"ד ע"ב, שיש לכוון בק"ש דאמר מר שמע ישראל וכו' ברוך שם וכו' כללא דכל אורייתא כולה, זכאה חוליקה מאן דאיכוון בהו. ודאי כללא איהו דכל אורייתא דלעילא ותתא. וכו'". ומכל מאמרי הזוה"ק על קר"ש אנו רואים כמה גדולה חשיבותה.

וכן מתקוני הזוהר (תיקון כא): "ועוד מצוה לאתעסקא באורייתא יומם ולילה, הדר הוא דכתיב (יהושע א, ח) והגית בו יומם ולילה, וכי יכיל בר נש לאתעסקא באורייתא בכל יומי ולילי כל יומיו, והא קודשא בריך הוא לית בא בטרונא עם בריותי, אלא כל מאן דקרא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקיים בו והגית בו יומם ולילה, כל פקודין אית מנייהו דלתיין בפרי אילנא, מנייהו בענפין, מנהון בשרשין, מנהון באילנא, ובגין דא אתקריאת אורייתא עץ חיים, וכל מאן דאכל מניה וחי לעולם (וממאמר זה הוכיח החיד"א שהגרסא הנכונה בש"ס מנחות ר' שמעון בר יוחאי עיי"ש בפ"ע).

ישבו הסתירה בדברי רשב"י:

אצל רשב"י הכל המשכיות אחת. אין סתירות. באמת אדם צריך ללמוד תורה עשרים וארבע שעות ביממה! ואם אינו יכול אז קריאת שמע שחרית וערבית וכן איתא בתיקונים דמצוה להתעסק בתורה יומם ולילה אפשר יקרא קר"ש שחרית וערבית - ג"כ יוצא ידי חובה או שיקבע זמן ביום ובלילה.

רשב"י אוהב ישראל גדול הוא. בדיני מוקצה אנו מוצאים של ר' שמעון לית מוקצה אלא גרוגרות וצימוקים שהעלם לגג ומאוסים. זה הפשט. והרמז. אצל רשב"י אין יהודי מוקצה אבל אדם שהיה מלא תורה ונמשל צימוקים וגרוגרות וסרח הוא בלבד מוקצה. וכל השאר אהובים ונחמדים! ומתוך אהבת ישראל זאת רוצה רשב"י לזכות את כולם. אומר רשב"י: צריך לעסוק בתורה כל היום! אומרים לו מן השמים: לא כולם כמוך. לא כולם יעשה להם ה' נס כי השקידה של רשב"י היתה כמו שאמרו חז"ל בשבת דף יא. תורתן אומנותם".

קול צופיך

מנחם הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

בהר - בחוקותי - תשנ"ט - מאת מנחם הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

עקרונות.

מקשה גאון עוזנו ותפארתנו הבן איש חי ע"ה, מדוע אתמול הרשב"י לא התפלל עליהם? אלא הם ביקשו להתגרש, שלח אותם הביתה ובבוקר הרגיש בשינוי ואז התפלל עליהם? זהו שבחו של הרשב"י שהקב"ה משתבח בו. בבוקר האשה רוצה את בעלה והוא רוצה אותה, באו ובקשו ברכה מרשב"י. אמר ראינו והבנו מה הכוונה של רשב"י להבין שאנו רוצים אחד בשני והחסר הוא בנים ורוצים לקיים פרו ורבו עתה אנו מבקשים תפילה וברכה וכשרואה רשב"י שהם כעת לא רוצים להתגרש, רוצים בנים, יש "איתערותא דלתתא", הם מגלים רצון כאן, ואז יש התערבות למעלה והברכה והתפילה תעזור להם.

אך המדרש מוסיף, לא רק אותה עקרה נפקדה בזכות הרשב"י אלא הגאולה עצמה בזכות הרשב"י וכך אמר המדרש: "והלל דברים ק"ו ומה הם בשר ודם על שאמר לבשר ודם שכמותו אין לו חפץ בעצם טוב ממך נפקדו. ישראל המחכים לישועת הקב"ה בכל יום ואומרים אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה אף אחת כמה וכמה, הוי נגילה ונשמחה בך" (שיהש"ר א'). כשיש אתערותא דלתתא יש אתערותא דלעילא. יגיד אדם הקב"ה יודע לבדו מה אנו רוצים, ולכאורה מדוע צריך להתפלל, מדוע צריך ללמוד תורה? אומר הרשב"י, תלמודו תורה, תקבלו עול מלכות שמים, תקראו קריאת שמע בכוונה גדולה, תכללו תרי"ג מצוות בזה.

ושנתתם לבניך - בכל יום יהיו בעיניך חדשים ממש, לא בכדברי העולם הזה שחדשות הם ישנות ומה שטוב להיום נגזר מחר.

בכל יום ויום דברי תורה מתוקים ומאירים לנו. "אשר אנוכי מצוך היום" לא נבזז את זמננו בקריאת עתונים "מוסף לשבת" וכדומה איך אדם יקיים ושנתתם? והגית בו יומם ולילה? הרי הם מלאים תועבה ושאר איסורים רח"ל. ויש איסור מוקצה בהם מחמת איסור ביום חול ומוקצה ממש בשבת.

ואם אינך לומד בחול - תלמד בשבת, והרשב"י רוצה שכולם יתאחדו כולם יקבלו עול מלכות שמים בקריאת שמע ומזה ללימוד תורה. הרשב"י בקולו זימר עריצים - הרומאים, והכרית הקוצים המכאיבים. והציל הלחוצים - עם ישראל.

לרשב"י אין מוקצה כל יהודי קודש קודשים, וכדאי הוא הרשב"י לסמוך עליו גם בשעת הדחק.

יהי רצון שזכות הרשב"י תהא בעד כללות ישראל ונזכה להפקד בגאולת עולמים והוא ימליץ טוב בעדנו, אדוננו בר יוחאי יסוד העולם, אכ"ר.

*רוצים לקבל קול צופיך באמייל כל שבוע !!

שלחו לנו בבקשה באמייל ל- webmaster@harav.org

באו מלאכים והוה סליק באוירה, הרשב"י לא יקבר על פי רצונם של הגבורים דווקא אלא במקום שהוא ירצה. הכיצד, כיצד משקטים ריב, כיצד יבוא שלום בפטירת רשב"י בלי מחלוקת ... בתר דנפק פוריא הוה סליק באוירא ואשא הוה להיט קמי הרשב"י מתרומם לאויר ומלאכים שם וסביבו אש לזהטת מי יוכל להתקרב. יצתה בת קול ואמרה "עולו ואתו ואתכנשי להילולא דרבי שמעון יבוא שלום ינוחו על משכבותם". אל תתקוטטו אל תריבו, בואו כולם בני ציפורי ובני מירון בואו יחדיו כי זהו רצונו של הצדיק.

גם כאשר נכנס למערה שוב יצאה בת קול: "שמעו קלא במערתא זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות הרשב"י עצר גזרות ורוחות רעות, הרשב"י זכה את העולם כולו.

אגב ראיתי בספר יין הרקח של המקובל האלקי רבי יהודה פתיה זיע"א שאמר ממש עטרת ראשנו גאון עוזנו ותפארתנו הבן איש חי מדוע כתוב "מרעיש הארץ מרגיז ממלכות" הרי בפסוק נאמר "מרגיז הארץ מרעיש ממלכות" אלא אומר כיון שפסוק זה נאמר על נ"נ לכן הפכו את הפסוק כאן.

"מאריה משתבח ביה בכל יומא"

הקדוש ברוך הוא משבח ברבי שמעון בר יוחאי, במה משתבח כיצד? יש אין ספור דוגמאות לכך בהלכה ובאגדה, ואתן שתי דוגמאות. יש מעשה נורא בזוהר הקדוש (זוהר חדש פרשת וירא). על הפסוק "ואברהם היה יהיה נאמר שבכל דור יש שלושים צדיקים יום אחד יצא רבי שמעון וראה שהעולם חשוך ואפל, הלך עם רבי אלעזר בנו וראו מלאך אחד גדול ודומה להר גדול ושלושים לשונות של אש יוצאות מפיו. אמר לו רבי שמעון מה אתה עושה, והוא עונה לו באתי להחריב את העולם כי אין בו שלושים צדיקים אמר לו הרשב"י לך תגיד לקב"ה שבר יוחאי כאן. עלה המלאך, והקב"ה אמר לו לך ותחריב ואל תשגיח ברשב"י, ירד, ראה אותו הרשב"י ואמר לו אינך מחריב ואני גוזר עליך שלא תעשה כלום, לך לקב"ה ותגיד לו אם אין שלושים יש עשרים ואין עשרה ואם לאו, אז אני ובני, ואם לא "הא אית חד, ואנא הוא וצדיק יסוד עולם". באותה השעה יצאה בת קול ואמרה "זכאה חולקך רבי שמעון דקב"ה גזר למעלה ואת מבטל לתתא, עלך כתוב "רצון יראיו יעשה". הקב"ה משתבח בו אשריך שהקב"ה גזר ואתה מבטל וצדיק יסוד עולם, בכח התורה שלמדת העולם מתקיים עליך.

אשה שנפקדה

יש (במדרש שיר השירים על הפסוק נגילה ונשמחה בך) מעשה נפלא באשה אחת ובעלה שבאו לפני הרשב"י להתגרש, אמר להם כלום לא התחתנתם בסעודה ומשקה, לכו אכלו ושתו ולאחר תבואו להתגרש עשו סעודה, ובטוב לב הבעל אמר לאשה, "בתי ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית וטלי אותו ולכי לבית אביך". השקתה אותו יין, וכאשר נרדם ביקשה שהעבדים יטלוהו לבית אביה כשהתעורר ראה שהוא אינו בביתו. שאל מדוע, אמרה לו האשה וכי לא אמרת לי ליטול חפץ טוב "אין חפץ טוב לי בעולם יותר ממך". "הלכו להם אצל רבי שמעון בן יוחאי ועמדו והתפללו עליהם ונפקדו ללמדך, מה הקב"ה פוקד עקרונות, אף צדיקים פוקדים

